

Heggen knippen op niveau

Met een stok kom je snel op de juiste hoogte

De doorsnee-mens van 182 cm is te klein voor het scheren van hoog groen. Dus pak je een ladder of een steiger. Kan (of wil je) dat niet, dan is er de stokversie van de heggenchaar. Duitse collega's van het vakblad Flächenmanager testten de versies van Echo, Honda, Husqvarna en Stihl.

Stokheggenscharen hebben de motor en de bediening onderaan de stok (een buis) en de schaar met een hoekverstelling bovenaan. De buis geleidt de aandrijfjas. Door de relatief zware schaar en de lengte van de buis geeft de stokheggenschaar een zware belasting van armen, schouders en rug. Een speciaal draagtuig zoals dat van Stihl geeft wat verlichting, maar dan nog betekent lang werken een aanslag op het lichaam. Het blijft dus zaak de lange versie alleen te gebruiken als het niet anders kan. Of je dan een Husqvarna of een Stihl inzet (die dienen maar één doel) of een Echo of een Honda (die multifunctioneel zijn) hangt af van de eigen situatie en het aantal uren inzet. Stokversies met één functie vervullen die technisch en ergonomisch vaak beter dan multitools die met andere hulpstukken bijvoorbeeld ook kunnen zagen, frezen of maaien.

Motor en gewicht

Een cilinderinhoud tussen 25 en 35 cm³ (twee- of viertakt maakt niet uit) is voor de stokversie voldoende, want de lengte van de schaar is meestal rond 50 cm. Meer lengte bovenin geeft meer gewicht en dat belast de mens onnodig. Die heeft het al moeilijk genoeg om de schaar in een stabiele positie en op hoogte te houden. Daarbij moet je die stok dan ook nog van hoek veranderen en draaien. Het draait dus bij de stokheggenschaar vooral om de plaats en de vorm van de handgrepen. Grepen die van rubberstrippen zijn voorzien (Honda) voelen comfortabel aan en houden beter vast. Omdat de natuurlijke positie van de handen haaks op de buis is, zijn extra grepen (Echo) of versies die rondlopen een voordeel. Belangrijk is dan dat de hand die het gas bedient, mee kan bewegen, zoals bij

Stihl. Dat gaat vermoeidheid tegen. Voor kortstondig boven de macht werken is de rondlopende handgreep bij de motor van Husqvarna een voordeel. Het speciale draagtuig van dit merk, dat het gewicht naar de heupen verplaatst, heeft bij de stokzaag niet het verwachte voordeel. Ook beperkt het de bewegingsvrijheid. Toch werkt ook de standaard schouderriem niet optimaal.

Schaarhoekverstelling

De verstelling van de schaarhoek moet stabiel zijn en ook makkelijk te bedienen. Meestal loopt dat via een veerbelaste pal. Die maakt veel posities mogelijk, maar niet onbeperkt (zie tabel pagina 33). Bij zo'n verstelling moet de motor uit en de stokschaar los van het draagtuig. Dat vermijdt je liever. De afstandsbediening van Husqvarna heeft dan voordelen. Ook is hij traploos. De verschuifbare huls die werkt op klemkracht, is echter minder stabiel dan de verstelling van de drie anderen. Naarmate de stok langer is, komt het meer aan op de kwaliteit van de koppeling en van de as. De kracht van de motor moet met zo weinig mogelijk verliezen bij de schaar komen. Dat lukt het best via een centrifugaalkoppeling met frictiemateriaal (Echo en Honda). Het contact is daar beter dan van staal op staal. Een stabiele lagering van de as ondervangt trillingen die voor pijnlijke handen zorgen en de loop van de motor beïnvloeden. Bij de enkelvoudige stokheggenscharen voldoen starre volstaalassen het best. Als kogellagers dan ondersteunen is ook op de lange duur een rustige loop gewaarborgd. Bij de multitools is met name de asovergang en de koppeling van de buizen van belang. De toleranties moeten hier minimaal zijn. Aseinden met zeven groeven (Honda en Husqvarna) hebben de voorkeur boven vierkante uiteinden. De koppeling

ECHO

HONDA

HUSQVARNA

STIHL

Een verstelmecanisme met een pal heeft het voordeel dat de posities stabiel zijn en duidelijk gedefinieerd. Daardoor zijn schaarstanden ook makkelijk terug te vinden, zoals hier bij Echo.

Een vlakke onderkant zonder boutjes die uitsteken (zoals hier bij Honda) heeft het voordeel dat het knipwerk soepel verloopt. Er is minder wrijving en dat kost dus minder kracht. Bij werken op hoogte is dat belangrijk.

De positie van het handgas (zoals hier bij Echo) moet bij voorkeur zo zijn dat het in verschillende posities van de hand te bedienen is. Als de veiligheidspal eenmaal is ingedrukt, gaat dat over het algemeen goed.

Een veerbelaste pen die min of meer spelingsloos in een gat klikt (zoals hier bij Stihl) vormt een solide mechanische verbinding. De posities zijn net als bij een pal makkelijk terug te vinden. Dat geeft strak werk.

Een extra rondomgreep bij de motor (zoals hier bij Husqvarna) geeft meer bereik in de hoogte, maar is vooral bedoeld voor kortstondig gebruik. Het hefboomeffect is namelijk groot.

Een rondomgreep (zoals hier van Echo) geeft een goede sturing aan de stok en daarmee aan de schaar. De greep moet verschuif- en draaibaar zijn om aan te sluiten bij persoonlijke wensen.

Een verstelmecanisme met een klem (Husqvarna) heeft het voordeel dat het traploos is en elke denkbare hoek mogelijk maakt. De verbinding is over het algemeen wat minder stabiel dan bij een pal of pen.

De stokheggenchaar van Stihl heeft de 4-mix motor: een kruising tussen het twee- en het viertaktprincipe. Met 1,05 kW was hij de sterkste in de test. Het geluid wordt als aangenaam ervaren.

van de buizen is bij voorkeur gereedschapsloos (Echo). Dat garandeert snel werken. Alleen zo komt een multitool tot zijn recht.

De praktijk

In de test werden onder andere liguster en blauwe regen geschoren. Alle mesconstructies waren voldoende stabiel en knipten goed tot zo'n 15 mm dikte. Rond 20 mm werd het snijbeeld bij alle merken wat rafelig. Takken kwamen bij geen van de machines klem te zitten. De hoveniers die meehielpen ervoeren het werk met de stokheggenchaar als vermoeiend. De nadruk moet daarom vooral liggen op relatief kort werk. Bij wandbegroeiing komt de stokheggenchaar het beste uit de verf. Maar ook bij gesloten en moeilijk bereikbare heggen heeft hij voordelen. Daar kun je meestal

geen stellages of ladders bij zetten en er ook niet met een hoogwerker bij komen. De testers vonden het geluid van de viertakt Honda het minst storend. Op het gebied van trillingen waren er geen noemenswaardige verschillen tussen de merken. Wat betreft de ergonomie en het starten beviel de Echo het best. De 'rondomgreep' bij de motor van Husqvarna maakt extra reikhoogte mogelijk. De Stihl heeft de meeste knipcapaciteit. De vraag of een stokschaar enkelvoudig moet zijn of multifunctioneel (om ook te zagen, te frezen en te maaien) hangt af van het aantal uren inzet en van het gewicht. De invloed van de kilogram verschil tussen de lichtste en de zwaarste moet je niet onderschatten. ■

TECHNISCHE GEGEVENS EN DETAILS

	Echo PAS 265-ES	Honda UMC 425E	Husqvarna 327 HE4	Stihl HL100
Motortype / inhoud	2-takt / 25,4 cm ³	4-takt / 25 cm ³	2-takt / 25,4 cm ³	4-Mix / 31,4 cm ³
Vermogen	0,89 kW	0,72 kW	0,90 kW	1,05 kW
Totale lengte met schaar	235 cm	255 cm	247 cm	248 cm
Gewicht	7,4 kg	7,7 kg	6,4 kg	6,9 kg
Snijlengte	45 cm	54 cm	55 cm	50 cm
Tweede handgreep	rondom en dwars	rondom en dwars	buis en rondom bij motor	rondom
Hoekbereik / stappen	135° / 13	145° / 11	175° / traploos	135° / 14
Mesaandrijving	flexibele as	massieve as	massieve as	massieve as
Asuiteinden	vierkant	zeven groeven	zeven groeven	vierkant
Aslagering	kunststofhuls	kogellager	kogellager	kunststofhuls
Centrifugaalkoppeling	2-delig met frictie	2-delig met frictie	2-delig zonder frictie	2-delig zonder frictie
Bijzonderheden	makkelijke start	rubber in grepen	kabels in greep	rugdraagsysteem als optie
Prijs incl. btw	773 euro	874 euro	859 euro	829 euro